

ראש ישיבת בריסק הגאון האדיר רבי משולם דוד הלוי סאלאוויצ'יק שליט"א:

# "המעלה הגדולה ביותר של א היה בן ותלמיד של אבא זצוקל

## נצוצי אורה מבית הלויים, מעתיקי השמועה ושומרי משמרת הקודש • האדיר שליט"א בעת ניחום האבלים על אחיו הגאון הגדול ראש ישיבת

ישעיהו ויין

"כשבאים לדבר אודות אחי רבי מאיר זצוקל מוכרחים להבין ראשית כל מהו 'בית אבא'. היכן הוא גדל וממי הוא ינק את גדלותו", במילים אלו פותח יבלח"א ראש ישיבת בריסק הגאון האדיר רבי משולם דוד הלוי סאלאוויצ'יק שליט"א את דבריו המדודים והשקולים בפלס אודות מקצת ממעלותיו של אחיו זצוקל. "אי אפשר, פשוט לא שייך לתאר את מעלותיו ואת דרגותיו לפני שמקבלים מעט, זעיר שבזעיר מן המושגים הגבוהים של הבית הגדול שבו הוא גדל וצמח".

\*\*\*

יום שלישי בשבוע. זכינו לפקוד את ביתו של יבלח"א ראש ישיבת בריסק שליט"א. המוני מנחמים, כאובים ודאובים, נכנסים אל הבית הגדול שהי עמיד תלמידים הרבה, ממנו יוצאת תורה ויראה, השקפה צרופה וטהורה לאלפים ולרכבות בארץ ובתפוצות מזה עשרות רבות בשנים. כל אחד מחפש את מילות הניחומים לראש הישיבה שליט"א המבכה מרה את לכתו של אחיו הצעיר, בנו חביבו ודמות דיוקנו של אביו הגדול רשכבה"ג זיע"א. בר"דדים הם אלו שמוציאים את המילים הנכונות. את המשפטים שיוכלו לשפוך טל חיים על נפשו המרה של יבלח"א ראש הישיבה שליט"א המתאבל ומקונן על מי שזכה לעמוד לימינו, לצקת מים על ידו ולהעתיק את שמועתו של האבא הגדול זיע"א.

פסענו בשקט, ביקשנו לפלס דרך ול-מצוא את המקום המתאים, את הקרוב ביותר לראש הישיבה שליט"א על מנת לשמוע ולהעביר מקצת מדבריו לציבור קוראניו היקרים. אלא שזיכנו השי"ת וראש הישיבה שליט"א מבחין בנו על אתר ומסמן מיד לעברנו להתיישב לציבור.

לאחר שהרעיף בפני כל הנוכחים מילות שבח חמות ומעודדות אודות נחיתותו של בטאון עולם התורה להעברת ההשקפה הצרופה ללא חת וללא מורא ("בעבר היה ברור לכל מהי דעת תורה. לא היה צורך בכתיבת מאמרי השקפה, שכן כל בר דעת הבין מהי הדרך הנכונה והראויה. אולם היום, צריכים את המאמרים של הפלס" על מנת להעביר לציבור כיצד עליו לנהוג"). ובתום דברי חזיון לכל העוסקים במלאכת הקודש בהעברת המסורה וכתיבת המאמרים הנפלאים בדרכם של רבותינו גדולי הדורות זיע"א פתח יבלח"א ראש ישיבת בריסק שליט"א בדברי נהי ומספד אודות אחיו הגאון הגדול רבי מאיר זצוקל.



אחד הנוכחים מציין בפני ראש הישיבה שליט"א כי שמע מאביו ששמע מהבריסקר רב זיע"א בעת שטייל עמו במורדות שכונת בית וגן, שכאשר שמע בקשים לדעת אצל אדם שנוטה למות האם כבר הייתה יציאת נשמה, מניחים נוצה על אפו לראות אם עדיין יש בו נשימה. ושאל אביו מה הטעם? מדוע דווקא בכזה אופן? אמר מרן הגרי"ז הלוי זיע"א שהנה בעבר כשהיו כותבים בים חידושי תורה היו כותבים עם נוצה, וכאשר האדם שוב אינו יכול לכתוב, הרי הוא חשוב כמת...

עתה, פונה אלינו יבלח"א ראש הישיבה שליט"א ואומר, מבינים הנכם? "מי שחסר לו בריסק, חסר לו חלק בתורה". כשמבקשים לשמוע מעט על ימי נעוריו של רבי מאיר, שכאשר גדל והיה לאיש כבר פקיע שמה בכל העולם צריכים לדעת שהוא היה כל הזמן אצל אבא. גם כשהיה ב"עץ חיים" ולכאורה לא היה אצל האבא זיע"א, הוא שייך אליו. הוא היה אצלו בכל כוחו ובכל מאווד.

כמה משתתפים היו בשיעורים הראשונים של האבא זיע"א?

כשהתחיל השיעור השתתפתי בו עם להבחל"ח אחי רבי יוסף דב. אחי רבי חיים. רבי יעקב משה לייבוויץ. השיעור התחיל בשנת תש"א-תש"ב, ועוד היה רבי הלל כגן, מי שלימים היה המשגיח דגרונוא, השיעור התחיל עם חמישה אלו.

כשבאנו לירושלים היה זה בפורים תש"א, והשיעור הראשון התחיל בחשון תש"ב, ואז הגיע גם רבי נח שמעונר-ביץ מי שהיה לימים בכפר חסידים, וגם הוא נכנס לשיעור, והוא היה השביעי. כך נמשך הדבר משנת תש"ב ועד שנת תש"ו, שהיו רק שבעה שומעים. רבי נח שמעונר-ביץ היה כבר אברך. בשנת תש"ו הצטרפו לשיעור רבי חיים אהרן טורצ'ין, רבי יצחק חיים קרניצקי, רבי מרדכי אפל ורבי אברהם פרישטיין. רבי משה שמואל שפירא הגיע לאחר מכן. הוא הגיע לאחר שלמד בלומז'א בפתח תקוה. רבי חיים סלומון היה בא לשיעור אך היה עומד בפרוודור ושומע משם השיעור. בקיץ שנת תש"ו נכנסו לשיעור רבי לייזר שך ורבי שניאור קוטלר. רבי לייזר שך היה רק קיץ אחד ורבי שניאור היה קצת יותר זמן. אחי רבי מאיר ואחי רבי רפאל הגיעו יותר מאוחר. עד אז למדו הם בעץ חיים. אבל מה הכוונה שהם היו בעץ חיים, הם היו אצל אבי, אלא שישבו בעץ חיים, זהו ההגדרה הנכונה...

האמת שבמשך תקופת המלחמה, בעת שהותם בוילנא, קבע אבא סדר לימוד בחברותא עם רבי מאיר. מדי יום

אהה, נאנח ראש הישיבה שליט"א. היו אלו א מאלגיע אידן... יהודים של פעם, היום מי שידוע ללמוד קצת הרי הוא לובש חלוקא דרבנן ומי שידוע ללמוד מעט יותר הוא כבר נחשב לגאון עולם, אבל מי שהכיר את רבי גרשון לפידות שהיה בתלמוד תורה "חיי עולם", ראה מה זה נקרא "גדולי עולם". רבי גרשון היה גאון עצום, והיה לובש קאפטען ישן. עוד היה הגאון ר' וועלוול מינצברג, מגאוני ירושלים של פעם שגם הוא היה אז בחיי עולם. הם היו גאוני עולם. הם היו גדולים בתורה שזרקו גמרות ודיבורי תוספות. ירושלים הייתה אז עיר יפה מלאה חכמים וסופרים. ישנה אגרת שכתב זקני מרן רבי חיים, שם כתב על העיר ירושלים, שהיא העיר היפה ביותר בעולם, הן בצדיקים שיושבים בה והן בתלמידי חכמים אשר בה.

בירושלים היתה רוח של יראת שמים, בכל העניינים. ואפילו אותם שהיו מהצד השני, אלו שלא נמנו עם דרך רבותינו, גם הם לא היו אנשים פשוטיים. זאת הייתה עיר יפה. אך היום הכל נחרב. הרוח שהייתה בירושלים הייתה מיוחדת ומרוממת במיוחד. הייתה הרוח של רבי יהושע לייב דיסקין, הם הבינו מהי סברא, היה כאן עמל התורה אמתי. אבל היום, נאנח שוב יבלח"א ראש הישיבה שליט"א, מי כבר נשאר שיספר על מה שהיה? מי כבר יכול לתאר לדרו רות הבאים מה היה לנו ומה איברנו?

**"מאז שבאנו לארץ ישראל לא זזה ידו של רבי מאיר מתוך ידו של אבא, יומם ולילה, ואת כל מרבית תורתו, הנהגותיו ומסורותיו והוראותיו של אבא הוא ספג אל תוך ליבו הגדול. אבא שהכיר בכוחו הגדול העביר לו את המסורה בדיוק ובדקדוק. בכל אורחותיו היה מחושב ומדוד בצורה נדירה הלקוחה מדורות קדומים, כפי שינק בבית אבא. גם כשניהל מאבקים להעמיד הדת על תלה חשב כל העת מה היה אומר על כך אבא. מה סבא היה עושה במקרה כזה"**

שיעורים. משהו כמו שיעור אחד בחצי שנה. כשהיה בא, נזכר ראש הישיבה שליט"א, כל אברכי ירושלים הלכו אליו לדבר בלימוד וכן הגיעו בחורים רבים משיבת חברון, אבל אי אפשר להגדיר שרבי מאיר שמע שיעורים מרבי אהרן. כמה תלמידים היו ב"עץ חיים"? קשה מאוד למדוד במספרים שהיו שם. אבל ל"עץ חיים" היה גם סניף ב"זכרון משה". הסניף הזה היה ממוקם אמנם בשטיבל קטן, אבל היה זה סניף פעיל מאוד. היה גם סניף ב"בית ישראל" והייתה תקופה שהיה להם גם סניף ב"ש" כונת גבעת שאול, שם היו כמאה תלמידי דים. עץ חיים היה באותם ימים תלמוד תורה גדול. תלמוד תורה "מאה שערים" טרם הוקם. היה רק תלמוד תורה קטן של "תורה ויראה", ואולי היה כמה חדרים קטנים, אבל בעיקר היה החיידר של עץ חיים. בו גדלו ונתעלו תלמידים רבים.

אך לפני הכל מבקש ראש הישיבה שליט"א לספר מעט היסטוריה על מנת להבין את השתלשלות גדילתו וצמיחתו של אחיו זצוקל. רבי מאיר זצוקל נכנס ללמוד ב"עץ חיים" בעודו בחיידר, אצל המלמד הנודע רבי אברהם חיים הקלמן. היה זה מיד כשהגענו לארץ ישראל, כשרבי מאיר היה עוד לפני הבר מצוה. היו שם מלמדים גדולי תורה, תלמידי חכמים מופלגים, הגידולי שמואל, רבי ישעיה וינוגרד ועוד. כמו כן הוא שמע שיעורים אצל מרן הגרא"ז מלצר זצוקל על "חושן משפט".

אחד הנוכחים מבקש לדעת האם רבי מאיר זצוקל שמע שיעורים גם ממרן רבי אהרן קוטלר זצוקל. ראש ישיבת בריסק שליט"א משיב, כי מרן הגרא"א קוטלר זצוקל לא אמר שיעורים בקביעות ב"עץ חיים". כשהיה מגיע לשיבה הוא היה אומר לפעמים

# חי רבי מאיר זצוק"ל היא שהוא ל"ה - במלוא מובן המילה" סופר "הפלס" בסוד שיח עם יבדל"א ראש ישיבת בריסק הגאון בריסק משיירי כנסת הגדולה זצוק"ל

היו צועדים בצוותא ליער הסמוך בויל' נא ושם היו מתיישבים בצל אחד העצים ושוקעים בלימוד התורה במסכת בבא קמא. אבא היה שרוי אז במתח רב, אולם דווקא אז חידש את השיעורים "על הדף", אותם היה מוסר מדי יום בפני בחירי לומדי הישיבות והרכנים שקיבלו רשות להיכנס לשיעור. רבות מדברים על הקרבה הגדולה של רבי מאיר לאבא

בוודאי. אצלנו בבית הייתה קרבה מיוחדת לאבא. רבי מאיר שהיה משמש רבות את אבא, היה דן עמו ממושכות. כך נהגו כולם עם אבא. באותם ימים לא ידעתי שיש בדבר איזה דבר חידוש, אבל

כשאני רואה היום כיצד נוהגים הבנים לאביהם ואני משווה את זה להנהגה שהייתה לנו עם אבא, אני לומד להבין עד כמה זה היה מיוחד. היינו בטלים לגמרי לאבינו, הכל היה ידער טאטע!;

מה אבא חושב. מה אבא רוצה. לא הייתה לנו כל ישות עצמית. כל היום וכל השנה נעו סביב אבא. היינו מטיילים עמו מדי יום. לפעמים הייתי מלווה אותו המשך בעמ' 24 <

## "אבא זיע"א שמר על ילדיו מכל משמר"

**קטעים מפעמים מתוך שיחות שקיים כותב השורות בהזדמנויות שונות עם ראש ישיבת בריסק הגאון הגדול משיירי כנסת הגדולה רבי מאיר הלוי סאלאוויציק זצוק"ל אודות דרכו של האבא הגדול זיע"א בחינוך ילדיו**

### ישעיהו ויין

"קשה מאד לתאר במילים ספורות את דאגתו הגדולה של אבא זיע"א לחינוך ילדיו. הייתה זו 'עבודה' של ממש", במילים אלו חידד ראש ישיבת בריסק זצוק"ל את המושג 'חינוך' בבית בריסק.

### הרחק מחבר רע

אבא זצוק"ל השקיע מאמצים עילאיים, ממש בלתי נתפסים על מנת להפריד אותנו מחברים שאינם טובים. עד כדי כך שכשהוא שלח אותנו, בניו, ללמוד בבית מדרש מחוץ לבית, הוא ידע בדיוק את כל מעשינו בבית המדרש, וכן בכל זמן שלא היינו בבית. הוא ידע כמה למדנו ומה עשינו. היו לו דרכים שונות באמצעות כל מיני אנשים לדעת על מעשינו בכל רגע. אבא מאיר זצוק"ל היה חושב עלינו ושומר אותנו מכל משמר לכל נתחבר לחברים שאינם טובים ושנתנהג כהוגן במשך כל שעות היממה. הוא לא הסתיר דעתו מאתנו ומחובת החינוך המוטלת עליו. עוד כשגרנו בבריסק, השגיח עלינו אבא זצוק"ל מאוד שלא נתחבר לחברים שאינם טובים, ולכן לא שלח אותנו בגיל צעיר ללמוד ב"חדר" שהיה בבריסק. הסיבה לכך, שגם האנשים הפחותים היו נוהגים לשלוח את ילדיהם ללמוד תורה ואבא לא רצה שנתחבר עם ילדים שאינם הגונים, לכן לא שלח אותנו כלל לחיידר באותו גיל, רק בכיתות הגבוהות יותר. כשהילדים ההם כבר לא המשיכו ב"חדר" הוא הסכים לשלוח אותנו לשם.

כשהיה אומר את השיעור והיו צריכים לדעת פסוק מחומש ויקרא: - הייתי שואל אותך ואתה היית אומר את הפסוק. באופן כזה הוא עמד על משמר החינוך שנרע את אשר למדנו בצורה הכי טובה. באותה תקופה חליתי בדלקת פרקים, מחלה לא פשוטה כל כך, ובאותם הימים זה היה קשה יותר מבימינו. שכבתי כמה שבועות במיטת חלי, אבל אבא לא ויתר, וכשהוטב המצב היה המלמד מגיע בכל יום לבית ומלמד אותי באופן פרטי שעה או שעתיים את חומש ויקרא.

בביתנו, המשיך ראש ישיבת בריסק זצוק"ל, היה אחד מהחדרים ששימש כ"בית דין שטיבל" - חדר בית הדין. לפעמים היו צריכים לסדר שם גט. הייתי ילד ועניין אותי לראות מקרוב ולעקוב אחר התהליך. אבא היה יושב במרכז השולחן לשמאלו ישב הדיין הגאון רבי שמחה זעליג ריגער זצ"ל ולימינו ישב הסופר שכתב את הגט. המגרש עמד מול השולחן ואבא היה מזהיר אותו שלא יוציא מפיו מילה אחת עד שלא תיגמר כתיבת הגט וכל הזמן היה משיג ומביט לעבר המגרש שלא יוציא מילה אחת מפיו. אני הייתי ילד ועקבתי אחרי כל הסדר. זכורני שבפסק הזמן של כתיבת הגט היה רבי שמחה זעליג ריגער בוחן אותי על חומש ויקרא.

### דאגה ומעקב בכל גיל ובכל מצב

ראש הישיבה זצוק"ל המשיך לגולל דברים מופלאים מחינוכו של אביו מרן הגר"ז זיע"א: אבא זיע"א היה עוקב אחרינו ויודע בכל רגע מה אנו עושים ומה מצבנו ברוחניות. הוא לא עזב אותנו לרגע, ודבר זה נמשך כל ימי חייו, גם לאחר נישואינו היה תמיד צריך לדעת מה קורה עמנו ומה מצבנו הרוחני, עם מי אנו מתחברים, ושומר עלינו מכל משמר. סיפור מופלא סיפר ראש הישיבה זצוק"ל בקשר לעניין זה: היה זה מיד לאחר חתונתי, ומאחר שמקובל בעולם לנסוע בשבת הראשונה אל השווער, נכנסתי אל האבא ואמרתי לו שאני רוצה לנסוע לבני ברק אל השווער. תגובתו המידית של אבא הייתה: מתי תחזור? הנסיעה לבני ברק היתה ארוכה ולא היה קל לחזור במוצאי שבת מיד, מי שהיה נוסע לשבת בבני ברק היה חוזר ביום ראשון אחה"צ, ואם היה משתדל למהר היה יכול להגיע לפנה"צ. עם צאת השבת ניגשתי אל השווער שלי ואמרתי לו: לאבא יהיה נחת רוח גדולה אם אחזור מיד הביתה.

בגלל שהאבא היה מקרב אותם ומתעניין בהם מדי שבוע בשבוע. כך הציל דור שלם של בני תורה חשובים מכוח ההתעניינות והקירוב.

### תפילות על צאצאיו

אבא היה מתפלל עלינו כל הזמן! בכל שמונה עשרה היה מתפלל על חינוך ילדיו. היה יהודי שהיה גר בבתי ורשא, קראו לו ר' מרדכי יהודה איינפלד. הוא אמר לי פעם: "דיין טאטע איז דאך ואני תפילה, ער איז די תפילה אליין". בפשטות מבינים שיאני תפילה היינו שהוא מתפלל, אבל הוא הסביר שאצל אבא ראו שהפשט יאני תפילה הוא שהוא עצמו היה התפילה, "ער איז געווען די תפילה אליין"! אבא היה אומר הרבה תהילים! בראש השנה, היה האבא נוהג לומר תהילים כל הזמן.

פעם נעלם חומש מבית הסבא מרן הגר"ח זיע"א. מתוך הדברים הבינו שילד לקח את החומש לעצמו. לאחר שחיפשו את החומש ולא מצאו, ביקשו מהמשגיח בחיידר שיברוק אצל איזה ילד מונח החומש ולבסוף גילו את החומש אצל אחד הילדים. הלכו והחזירו את החומש לבית מרן הגר"ח זיע"א. כששמע מזה מרן הגר"ח אמר: מה? לקחו את החומש מן הילד? הרי 'סתם גזילה יאוש בעלים', ואיך לקחתם בחזרה את החומש? זאת הייתה היראת שמים של מרן הגר"ח, מי שהחזיר את החומש הבין שעשה מעשה טוב שאיתר את החומש הגנוב והשיבו לבעליו, אבל אצל מרן הגר"ח לא היה כזה מושג. הרי בגמרא נפסק: סתם גזילה יאוש בעלים! וא"כ איך לקחו ממנו את החומש? זו היתה ה"יראת שמים" של הסבא מרן הגר"ח זיע"א. וביראת שמים כזו, אין כל פלא כיצד הצליח "חינוך הבנים". וכי זה הגיע בקלות?

ראש הישיבה זצוק"ל הוסיף וסיפר: פעם אחת נכנס לביתו יהודי עם בנו. לפני שהספיק אותו יהודי לפצות את פיו אמר לו אבא: "אני יודע מה אתם רוצים! אתם רוצים שאני אתן לו ברכה שהוא יהיה תלמיד חכם וירא שמים. ואני אומר לכם שתלמיד חכם הוא יהיה איך שתלמדו עמו, וירא שמים הוא יהיה לפי הדמעות שאמו תשפוך עליו". בתקופת חליו לפני פטירתו, התבטא אחד לפניו ש"בה" זכה לראות עולמו בחייו וזכה שתהא מיטתו שלמה. הגיב האבא ואמר: וכי זה הגיע לי כ"כ בקלות!;

התפעל השווער מדרגת השמירה של אבא על ילדיו ואמר לי מיד: "סע לחיים ולשלום". יצאתי לירושלים והספקתי להגיע לירושלים בסביבות השעה 11:30. דפקתי בדלת ביתו של אבא זיע"א והראיתי לו שהספקתי לחזור במוצאי שבת. הוא הגיב בנחת גלויה: לא ידעתי שאתה כזה זריז (הוא היה בטוח שאגיע ביום ראשון אחה"צ ואם אזדרז אגיע אולי לפני הצהריים, אבל שאחזור אליו במוצאי שבת לזה הוא לא התכוונן). זה הסב לו נחת רוח גדולה.

כשנפטר מרן החזון איש זיע"א ביקשתי ממנו רשות לנסוע ללוויה בבני ברק. אבל אבא שאל אותי מיד: מתי תחזור? כשאמרתי לו שמיד לאחר הלוויה אחזור, רק אז נתן לי כסף להוצאות הדרך. זיכנו השי"ת והיינו מספיק חזקים בנפשנו כדי לחיות עם הנהגה כזאת.

כך גם עם בנותיו. היה שומר בכל רגע ובכל עת מכל משמר והיה יודע כל הזמן את מעשיהן ואת התנהגותן. כשהיינו גרים בבריסק שלח אבא את הבנות לבית-יעקב-שולע, כיון שהבית יעקב פעל לפי הוראותיו, אבל כשהגיע לארץ ישראל לא שלח את בנותיו ל'בית יעקב', אלא הביאו הביתה מורות פרטיות והיו משלמים להם לפי שעות עבודה. אבא זיע"א היה מדקדק מאוד על חברותיהן של בנותיו שיהיו מבתי יראי שמים דווקא. הוא התיר לבתו להתחבר רק עם בנותיו של מי שהכיר אישית כתלמידי חכמים ויראי שמים; עם שתי בנותיו של הרה"צ רבי עמרם בלוי זצ"ל, בתו של הרה"צ רבי מתתיהו דיוויס זצ"ל, וגם עם בנותיו של הרה"ג רבי שמחה שפירא זצ"ל.

הקפדתו של אבא זיע"א עלינו, הבנים, הייתה רק בעניינים רוחניים, בשום דבר אחר שלא קשור לאחריותו על מצבינו הרוחני לא שמענו שום קפידא ושום גערה.

ראש הישיבה זצוק"ל הוסיף וסיפר: לא רק על בניו בלבד היה חרד ודואג. ישנה משפחה נכבדת בירושלים שהיו שולחים את ילדיהם ללמוד בבית ספר מודרני. אולם אבא היה קורא לילדיהם ובוחר אותם תמיד. מה למדת? היכן אתה אווזו עכשיו? הוא עקב אחריהם והתעניין כל הזמן בדרגתם ובמצב לימודם והיה מקרבם מאוד, ולמרות שהיו לומדים ב"ס מודרני, הם גדלו לבני תורה חשובים. כל בני המשפחה יצאו בני תורה במאה אחוז ויש להם ילדים, נכדים ונינים בני תורה ותלמידי חכמים חשובים. והכל

**חדשות**

# המעלה הגדולה ביותר של אחי רבי מאיר זצוק"ל

המשך מעמ' 19



בטוילו היומי. לפעמים ר' מאיר ולפעמים ר' רפאל. מי שלא ראה את הדבר אינו יכול להשיג הדברים. צריכים לראות הדברים כדי להבין שחינו היו שונים בתכלית מכל מה שמכירים היום. היינו מחפשים הזדמנות שנוכל לדבר עם אבינו, בשעה מאוחרת בלילה, או בהזדמנות כשהיה אוכל. תמיד חיפשנו למצוא את הזמן בו נוכל להיכנס עמו לשיחה, לשמוע ממנו, לקבל ממנו, לדעת מה היה בדורות עברו וכיצד צריכים להסתכל על כל דבר ודבר. עמו. הוא היה טרוד מאוד, אבל בלילה בשעות מאוחרות, כשכבר לא היו אנשים, היינו יכולים לדבר עמו מעט. הכיבוד אב של אחינו ר' רפאל אי אפשר לתאר כלל, וכמו כן אי אפשר לתאר את הכיבוד אב של אחותנו רבקה (שיף).

יהודי כמו אבי, כל מעייניו היה רק בתורה, קושיא טובה, תירוץ טוב, דיוק ברמב"ם, הבנה ברש"י, ענין של יראת שמים, וכל שאר העניינים לא תפסו אצלו שום מקום, וממילא אינו זוכר את כל הדברים האחרים שמספרים היום סביב אבא. העולם עסוקים בדברים הצדדיים, ובוודאי שהכל הם דברים חשובים, אבל... כשהיה בא אחד לאבי והיה שואל קושיא טובה, הרי שיכלנו לחוש מיד כי זהו הטוב הראוי והרצוי ביותר עבורו. כדי להבין מה היה המושג "תורה" אצל אבא, אספר לכם. לרבי שמואל רוזובסקי היה אח רבי יוסף, שנפטר

שהמעלה הכי גבוהה שלו היא שהוא היה שייך לשם. מעבר לכל הדרגות הגדולות שהיו אצל אבא, אנחנו זכינו לראות אצלו יום אחר יום את העניין של שרשרת הדרות. את החובה להעביר מאב לבנו ומרב לתלמידו את המסורת, את החובה שלא תיפסק המסורת והכל יעבור בשלמות לדורות הבאים, בדיוק כמו שהיה אצל האבות ואבות האבות.

רבי מאיר הרגיש על בשרו כל העת את הצורך לשמור ולשמר מכל משמר את דרכו של האבא זיע"א שקיבל מהסבא זיע"א ולמעלה בקודש. הוא עמל על כך רבות. עמד בעוז ובתעצומות נפלאים שלא ישתנה שום דבר מדורות עברו. זאת כמובן לצד הגדלות העמוקה שלו בתורה ולצד יראת השמים העצומה שהייתה לו. במשך כל אותן עשרים שנה מאז שבאנו לארץ ישראל לא זזה ידו של רבי מאיר מתוך ידו של אבא, יומם ולילה, ואת כל מרבית תורתו, הנהגותיו ומסורתו תיו והוראותיו של אבא הוא ספג אל תוך ליבו הגדול.

אבא שהכיר בכוחו הגדול פתח לפניו את אוצרות רוחו ותורתו והעביר לו את המסורה בדיוק ובדקדוק. ראו עליו בחוש כי אין אצלו תנועה שיוצאת ללא מחשבה. בכל אורחותיו היה מחושב ומדוד בצורה נדירה הלוקחה מדורות קדומים, כפי שינק בבית אבא. גם כשניהל מאבקים להעמיד הדת על תלה חשב כל העת מה היה אומר על כך אבא. מה סבא היה עושה במקרה כזה.

\*\*\*

השיח המרתק עם יבדל"א ראש ישיבת בריסק שליט"א אודות "בית בריסק", ובפרט אודות אחיו הגאון הגדול רבי מאיר הלוי בנו חביבו של מרן הגרי"ז זיע"א, יכל היה להימשך ימים ושבעות ארוכים, אלא שהתור הארוך שהשתרך עד אל מרגלות רחוב עמוס הירושלמי רמז לנו כי על אף החביבות הגדולה לה זכינו מראש הישיבה שליט"א, ולמרות היחס העילאי והארת הפנים שקיבלנו במנה גדושה במשך חמישים ושתים הדקות שבהן שהינו במחיצתו, עלינו לאפשר להמוני היהודים הצובאים על דלת העץ הישנה והפשוטה לקיים בעצמם את מצוות נחום האבלים על השבר הגדול בהסתלקותו של חד משיירי כנסת הגדולה שהעמיד הקב"ה לדורנו היתום בחשכת הגלות הקשה.

למדתי אצלו, והוא סיפר מה שהיה שם אצל הבריסקער רב. הוא ביקש לשאול קושיא על ר' חיים, אבל הוא לא ידע כיצד מן הכבוד לומר את הלשון לרב מב-ריסק. האם להגיד ר' חיים או האבא. הוא לא ידע מה לעשות, ובמשך שלשה ימים הסתובב בחוץ וחשב כיצד מן הכבוד לומר, עד שהחליט לומר ש'בספר כתוב'. ובבואו אף לא אמר כלל שהוא לומד במיר וכשנכנס לרב מברסק לא שאלו הרב מיהו, לא שמו ולא מהיכן הוא, הוא שאל את הקושיא ויצא מהרב.

לאחר מכן שב לישיבה במיר, וסיפר לו ראש ישיבת מיר מרן הגאון רבי אלי" עזר יהודה פינקל זצ"ל שהרב אמר לו שהיה אצלו בחור ממיר והקשה קושיא. תמה רבי יוסף רוזובסקי, והרי לא אמרתי לו כלל מי אני, ולא היכן הנני לומד? אמר לו ראש הישיבה דמיר: הרב אמר לי שמיר/ער בחור היה כאן והקשה קושיא על מה שכתוב בספר. ושאל הבחור את ראש הישיבה מנין לו שהמדובר הוא בי, ואמר לו, הנה הרב הבין שמדובר במירער בחור, שרק מירער בחור יכול להקשות קושיא זו, ואני עשיתי החשבון, איזה בחור יכול להקשות קושיא זו, רק אתה... אחד הנוכחים הוסיף על הדברים ואמר: היה לי מעשה כעין זה אצל רבי מאיר, שהייתי אצלו ואמרתי לו ביאור בדברי הרמב"ם, ולאחר מכן סיפר לי נכדו שרבי מאיר אמר לו את הדברים בשמי, שכאשר מדברים בלימוד חיים מהדבר. המוהל הרב לאנג, שהיה מקורב אצל הרב אברמסקי, סיפר כי פעם אמר לו הרב אברמסקי: אומר לך מהי בריסק, בריסק היינו החתירה לבא אל האמת, לנ"קודה שבתוך העיגול.

בבית הזה, ממשיך ראש הישיבה שליט"א, במקום הזה גדל רבי מאיר. משם הוא שאב את כוחותיו המופלאים ומשם הוא צמח הלאה והלאה. מי שראה את יראת השמים המופלאה שלו, מי שראה את דקדוק ההלכה המיוחד שלו יכול היה להבין מהיכן הוא קיבל זאת, אצל מי הוא ראה זאת.

טבע העולם לחפש הגדרות מיוחדות על אנשים. למצוא את המילה הנכונה שתגדיר מה היה פלוני או מה היה אל-מוני, אבל אצל רבי מאיר המעלה הכי גדולה היא שהוא היה בנו ותלמידו של אבא. כפי שאמרנו, כשיודעים ומבינים מי היה אבא, מהיכן הוא גדל וצמח, אזי כשרוצים לדבר על רבי מאיר מבינים

כל ימי חייו, זה תפס אצלו מקום, ואמר לי: אזא גוטער בחור, אזא גוטער בחור (בחור מצוין). רעיון טוב בלימוד תפס אצלו מקום, וכל פעם שאמר על אחד שהוא מדבר בלימוד, אמר, אך אותו בחור דיבר עמו בלימוד. הגאון רבי חיים קלופט שליט"א ראש ישיבת קהילות יעקב שנכח אף הוא בשעה זו של נחום אבלים, הוסיף: אני

בצעירותו (הגאון רבי יוסף רוזובסקי זצ"ל ראש ישיבת "אור ישראל" בפתח תקוה - י.ו.) בתור בחור צעיר הוא נכנס פעם אחת אצל אבא ודיבר עמו בלימוד. הייתי בפרוודור כשזה היה. הבחור נכנס לחדר ושאל את הקושיא ומיד יצא לאחר כמה דקות. ואבא זכר אותו כל ימי חייו, והיה מדבר מהבחור הטוב משיבת מיר. מי שהקשה אצלו קושיא טובה זכרו

## המחירים הכי זולים באחריות.

ריהוט מוסדי | ריהוט לבתי כנסת | ריהוט משרדי  
חדרי שינה | חדרי ילדים | שולחנות וכסאות



**2,490 ₪**

ארון הזזה סנדוויץ' פורטיקה  
דגם ג'ב'ע' 1.60\*2.40 במבחר צבעים/טריקה שקטה



**1,790 ₪**

ארון 4 דלתות סנדוויץ' פורטיקה  
דגם קרן | 1.60\*2.40 במבחר צבעים



**2,800 ₪**

ספת נוער כפולה + ארגז מצעים  
סנדוויץ' פורטיקה. "יודי" דגם אוסלו



**3,800 ₪**

ספת נוער משולשת  
"יודי" דגם A

המחירים הכי זולים בשוק [תבדקו אותנו!]

אחריות של חנות בעלת מוניטין של 18 שנה

שירות אמין ומקצועי לאורך כל שעות היום

משווק מורשה של כל החברות

מגוון עצום של צבעים ודגמים

התקשרו עכשיו

**02-6458383** שלוחה 6